

BEWOOND [^]BEWAARD

MONUMENT

ALV + Excursie Heusden 18 september 2021

Groen monument:

Plant dit jaar een boom!

Dit jaar is er een hele forse beweging op gang gekomen om nieuwe bomen te planten. Soms komt een dergelijk bericht van “Trees for all”, dan weer van “100 x trees for life”. Graag attendeer ik op: <https://meerbomen.nu>. De Postcodeloterij en enkele andere enthousiaste goede doelen – organisaties, zoals Soroptimist International willen in totaal 10 miljoen nieuwe bomen planten in Nederland. Een groenere leefomgeving en een gezonder klimaat worden gewenst. Uiteindelijk moet dit de CO2-uitstoot verkleinen en Nederland groener en gezonder maken. Met zo’n beweging en met zo’n visie kunnen we het als particuliere eigenaren/bewoners van monumenten bepaald niet oneens zijn. Want wij kunnen er vaak daadwerkelijk wat aan doen!

Al jaar en dag worden bij monumenten bomen geplant om herinneringen te koesteren en te delen en/of om luister bij te zetten aan feestelijkheden op het erfgoed. Denk aan de geboortebom, de herinneringsboom (in stadsparken de Wilhelminaboom), teveel om op te noemen. Wat is het niet aardig om een nieuwe particuliere eigenaar/bewoner van een net verkregen monumentale locatie een boom aan te bieden als nieuw leven, een nieuwe stap aan te reiken op die oude plek?

In de loop der jaren hebben mijn echtgenote en ik tientallen bomen weggegeven aan familie, vrienden, relaties en bekenden; telkens gebeurde dit met de gedachte iets te willen doorgeven aan een volgende generatie, die dan weer de scepter zwaaide. Van particulier cultureel erfgoed mag je vaak voor één of enkele generaties een bevoorrechte tijdelijke eigenaar/bewoner zijn.

Soms komen – na decennia van koesteren – bomen terecht in het landelijk register van monumentale bomen:

www.landelijkbomenregister.nl ; zo verging het ook met onze boom (boomnummer 1686742), die notaris Peereboom 115 jaar geleden in zijn achtertuin aan de Marktstraat in Bolsward plantte. Hij koos voor de boomsoort: *Pyrus communis* oftewel “Juttepeer”. Vanwege dit verhaal hebben we in 2015 ons rijksmonument boven de voordeur getooid met de naam van de monumentale boom (stamomvang intussen 125 cm) in onze tuin: “Bij den juttepeer”.

Van een rood naar ook een groen monument is een bescheiden stap, een klein gebaar; mag ik alle leden uitnodigen dit najaar - in de planttijd - deze stap te maken?

Eduard Haaksman
Voorzitter

IN DIT NUMMER:

02

Voorwoord

05

Heusden nodigt uit

06

programma excursie

07

Notulen ALV 2020

BEWOOND[^]BEWAARD

09

Agenda ALV 2021

10

Balans 2020

2

Groen erfgoed WHR

4

Duurzaam wonen

7

Veelgestelde vragen

16

redengevende omschrijving relevant?

18

Gemeentelijk monument

BEWOONDBEWAARD.
NL

Foto Cover: Heusden

Groene Monumenten bij het Voorwoord

Huis te Bolsward

Juttepeer

Heusden nodigt uit!

Na een jaar zonder persoonlijke contacten, gloort er licht aan het einde van de tunnel. A.s. 18 september kunnen we elkaar ontmoeten: de jaarvergadering Bewoond Bewaard 2021 in Heusden-vesting.

Met 1320 inwoners telt Heusden-vesting 122 rijks- en 97 gemeentelijke monumenten. De oude binnenstad met zijn gezellige straatjes, in combinatie met de indrukwekkende vestingwallen en de prachtige ligging aan de Maas, maken Heusden uniek.

Het had niet veel gescheeld of Heusden had in de jaren zestig een totaal ander aanzicht gekregen. De “modernisten” waren van mening dat de enorme oorlogsschade Heusden de mogelijkheid bood het anders en beter te doen door de vestingwerken te ontmantelen en daarmee ruimte te creëren voor autoverkeer, functiescheiding en frisse moderne gebouwen.

Dat is er gelukkig niet van gekomen. Onder druk van Monumentenzorg en de Stichting Menno van Coehoorn is het besluit genomen om in de jaren '60, '70 en '80 het stadje en de vestingwerken volledig te restaureren. Daardoor is in die periode ca. 10 % van het totale Nederlandse monumentenbudget uitgegeven aan Heusden-vesting.

Dit werd bekroond met de “Europa Nostra” de hoogste Europese onderscheiding op dit gebied.

Er is kritiek geweest op de compromisloze restauratie die toen plaatsvond: “het zou een nostalgisch reservaat worden voor dagjesmensen” en de geldverslindende restauratie van de vestingwerken zou volstrekt overbodig zijn.

Nu terugkijkend, vormen de vestingwerken een groene schil rondom de kleine stadskern, waardoor uitdijning en verrommeling voorkomen wordt.

Heusden is daardoor een erg aantrekkelijke woonlocatie geworden. Dagjesmensen leveren een bijdrage aan de plaatselijke economie en door de ontwikkeling van de van de jachthavens is Heusden ook een aantrekkelijke pleisterplaats of bestemming. Volgens Vincent van Rossem is Heusden “een stedenbouwkundig en architectonisch meesterwerkje dat geen ontwerper had kunnen bedenken”.

Dit resultaat kunnen we 18 september bekijken. We hopen dat huisbezoeken mogelijk zijn, wellicht met o.a. 1,5 meter restrictie.

Aanmelden

Opgave voor de lunch en de excursie op zaterdag 18 september is mogelijk door te mailen naar : secretaris@bewoondbewaard.nl
In de mail kunt u dieetwensen kenbaar maken.
Kosten zijn € 20,- per persoon, graag te voldoen bij opgave op het banknummer van onze vereniging : NL73INGB0004258170

Programma

10:00

Inloop in de Catharijnekerk, Burchtstraat 2
koffie/thee/versnapering

10:35

Opening bijeenkomst, voorzitter Bewoond
Bewaard

10:45 - 11:00

Begroeting en welkom door de burgemeester
van Heusden,
Willemijn van Hees

11:00 - 12:00

Algemene Ledenvergadering Bewoond
Bewaard

12:00 - 12:30

Hildo van Engen historie/ontwikkeling van
Heusden

12:30 - 12:45

Kees Janson toekomst van Heusden

12:45 – 13:00

Wandeling via de Vismarkt, Stadshaven
Heemtuin naar :

13:00 – 14:30

Lunch bij Boei 35 te Heusden

14:00 – 16:00

Stadswandeling en bezoek aan 2
woonhuismonumenten, 10p per groep

16:00 -17.00

Afronding met borrelbij het "Gouverneurshuis"
te Heusden

Het gehele programma kan te voet
worden afgelegd

Notulen algemene ledenvergadering Amerongen 26 september 2020

Aanwezige BB - leden : Simon Dermijn & Hannah Vossen uit Maren – Kessel ; Gerard Poolman uit Vlaardingen ; N.H. Reidt uit Loenen aan de Vecht ; Jared Sacks uit Herwijnen ; Tom Wenkenbach uit Burgh – Haamstede ; Inge Rekers & Eric Kleverwal uit Brummen ; Joost Ekering uit Culemborg ; Willemien Groenewegen uit Amerongen ; Paul Bongaarts uit Arnhem ; Karin Zitzen uit Houten ; Betty & Hans van den Bosch uit Amerongen ; Kees Janson uit Heusden ; Pieter van Traa uit Zierikzee ; Marijke en Ed Haaksman uit Bolsward ; Emilie Linssen uit Den Haag . Er zijn twee gasten : Gerhard Kuijt uit Nijmegen (Donatus) en Ben Pisa uit Lienden (BB-administrateur).

- 1.De voorzitter opent de ledenvergadering en heet eenieder welkom. Op verzoek van de voorzitter stelt iedereen zichzelf voor aan de vergadering; de voorzitter constateert, dat we vanmiddag rechtsgeldige besluiten kunnen nemen.
- 2.De agenda wordt door de vergadering overeenkomstig vastgesteld. Wijnje van den Berg is met kennisgeving afwezig. Emilie Linssen komt iets later.
- 3.Het verslag van de ALV in Brummen op 18 mei 2019 wordt – onder dankzegging aan de secretaris – door de vergadering vastgesteld.
- 4.Naar aanleiding van de financiële stukken en de jaarrekening 2019 vraagt Gerard Poolman waarom de bijzondere lasten zo hoog zijn. De voorzitter en tevens plaatsvervangend penningmeester licht toe, dat het gaat om twee eenmalige betalingen voor het verrichtte lobby-

5.Inge Rekers onderstreept het gepubliceerde verslag van de kascommissie, dat door Ben Pisa is gemaakt.

6.Inge Rekers stelt namens de kascommissie aan de ledenvergadering voor om decharge aan de penningmeester te verlenen voor het gevoerde beleid vorig jaar. Dit houdt tevens decharge in voor het door het bestuur gevoerde beleid vorig jaar. De ledenvergadering is akkoord met haar voorstel.

7.Na 2 jaar stopt Inge Rekers met de kascommissie. Hans Meijer & Emiel Roestenburg zullen door de voorzitter worden gevraagd zitting te nemen. Hannah Vossen zegt desgevraagd toe wel reserve-lid van de commissie te willen zijn, indien ze verder wordt ingelicht over de uit te voeren taken. De voorzitter zegt dat toe. Inge wordt bedankt voor haar werk in de kascommissie.

8.Tom vraagt of een even aantal van 6 bestuursleden handig is bij stemmingen. De voorzitter geeft aan, dat het niet de bedoeling is om stemmingen uit te lokken in het bestuur. De vergadering gaat akkoord met een vergroting van het bestuur van 5 naar 6 leden. De herbenoeming van Pieter van Traa geldt voor vier jaar; Emilie Linssen is bereid gevonden toe te treden tot het bestuur. Beiden worden (her)benoemd.

9.Enkele leden geven desgevraagd aan content te zijn met de eerste ervaringen met de woonhuissubsidieregeling. In de komende nieuwsbrief verzorgt het bestuur een artikel met tips & tricks m.b.t. de in te dienen aanvraag. RCE is nog bezig met de evaluatie van het aanvraag – en afhandelingsproces van de 1e ronde.

Heusden

werk in Den Haag m.b.t. de overgang van fiscale aftrek naar de woonhuis-subsidieregeling.

10. Kees Janson geeft – aan de hand van enkele foto's - een 1^e impressie van het programma rond de ALV, dat we volgend jaar juni mogen verwachten.
11. Gerhard Kuijt geeft een degelijke ppt-presentatie van het verzekeringswerk van Donatus. Van het eerder uitgegeven jubileumboek "Oren van Steen" zijn nog exemplaren beschikbaar voor de aanwezigen.
12. Binnen de FPMe wordt een eerste aanzet geformuleerd om een bijdrage te leveren aan de landelijke evaluatie van de SIM.
13. Joost vraagt of de BB-ledenlijst achter de "inlogknop" op de BB-website beschikbaar kan komen. Het bestuur checkt dit mede op basis van de AVG.

14. Jared vraagt het bestuur om aandacht te besteden aan energielasten van leden. Het bestuur onderschrijft het belang van dit onderwerp in de toekomst.
15. De voorzitter dankt voor ieders aanwezigheid en inbreng in de vergadering. Gastheer/gastvrouw van de Napoleonschuur worden zeer bedankt. Eenieder wordt wel thuis gewenst.

(EdH heeft de aantekeningen van Pieter op 26/09'20 uitgewerkt

Agenda Algemene Ledenvergadering 18 september 2021

(Deze ledenvergadering wordt gehouden onder voorbehoud van dan geldende overheidsmaatregelen; op het moment van samenstellen van deze nieuwsbrief geldt 1,5 meter afstand van elkaar)

1. Opening en welkom door de voorzitter
2. Vaststellen agenda en mededelingen
3. Vaststellen verslag ALV Amerongen 26 september 2020
4. Financiële stukken, jaarrekening 2020 + begroting 2021
5. Verslag kascommissie Hans Meijer en Emiel Roestenburg
6. Decharge penningmeester en bestuur voor gevoerde beleid
7. Benoeming leden kascommissie; Hannah Vossen is plv. Lid
8. Aftredend bestuurslid Paul Bongaarts na termijn van 4 jaar
9. Voorstel benoeming bestuurslid/penningmeester, de heer
Ir. Hilke Janssen te Wildervank
10. Aankondiging statutenwijziging door de ALV.
11. Ervaringen met de woonhuisregeling 2021.
12. Evaluatie van de SIM
13. Viering 25-jarig jubileum op vrijdag 13 mei 2022 Amersfoort
14. Rondvraag en sluiting

Toelichting ad 3 en 4 :

Het verslag van de ALV van 26 september 2020 en de gecomprimeerde financiële stukken zijn opgenomen in deze nieuwsbrief. Details van de financiële verslaglegging kunnen – indien nodig – eerder worden opgevraagd bij de waarnemend penningmeester: voorzitter@bewoondbewaard.nl

Toelichting ad 5 :

Het verslag van de kascommissie is opgenomen in deze nieuwsbrief

Toelichting ad 8 en 9 :

Paul Bongaarts heeft aangegeven zijn bestuurslidmaatschap na een reguliere termijn van 4 jaar te willen beëindigen. Zijn termijn loopt dit jaar af.

Voorstel nieuw bestuurslid/ penningmeester: Ir. Hilke Janssen. In deze nieuwsbrief stelt hij zich voor.

Toelichting ad 10:

Eén van onze leden heeft onlangs gevraagd of we zijn aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (hierna : ANBI). Het oogmerk van die vraag is meestal om een fiscaalvriendelijke schenking te kunnen doen aan onze vereniging. Over die status beschikken we evenwel nu nog niet. Om die reden hebben we dit voorjaar een dergelijke aanvraag bij de Belastingdienst in Eindhoven ingediend, maar deze is in de maand juni 2021 helaas afgewezen. De reden hiervan is, dat onze statuten (nog) niet voldoen aan de huidige ANBI-eisen. Dit kan mogelijk worden hersteld door enkele aanpassingen van onze statuten. Het bestuur bereidt die aanpassing voor in samenspraak met enkele experts, zoals o.a. een fiscalist en een notaris. De ALV van de vereniging beslist over een statutenwijziging.

Balans 2020

ACTIVA (bezittingen/vorderingen)

Bank ING rc	18.833,42
Saldo bij "Mollie" (IDEAL)	125,00
Spaarrekening ING	8.107,69
Totaal liiquiditeit	27.066,11

Debiteuren	8.482,00
Voorraad schildjes	3.358,20

Totaal Activa **38.906,31**

PASSIVA (schulden/verplichtingen)

Voorziening debiteuren	1.500,00
Vermogen 1-1	20.521,19
tgw vermogen gebracht res. vorig bj	
Totaal Eigen Vermogen	22.021,19

Crediteuren	0,00
Schulden (kortlopend)	11.350,00
Saldo winst (pos. Exploitatieres.)	5.535,12

Totaal Passiva **38.906,31**

VERLIES EN WINSTREKENING (2020 BEGROOT 2021 ,EXPLOITATIEREKENING)

	Werkelijk	Begroot		Werkelijk	Begroot
	2020	2021		2020	2021
Inkomsten			Uitgaven		
Contributies, bijdragen	14.450	15.091	Verenigingskosten	2.040	6.400
			Algemene kosten	5.066	5.400
			Activiteiten/Excursies	190	1.200
			Bankkosten	364	480
			Bijzondere lasten	1.255	0
			Winst (exploitatieresultaat)	5.535	1.611
	14.450	15.091		14.450	15.091

Voor vragen en inzage van de gedetailleerde stukken naar aanleiding van de jaarrekening 2020 en/of begroting 2021, kunt u contact opnemen met de voorzitter@bewoondbewaard.nl; hij is tevens tijdelijk penningmeester.

**Verslag kascommissie dd 20 juli 2021 van
Vereniging Bewoond Bewaard om 11.00 uur via
“videoconferentie”.**

Aanwezig/deelnemers:

Hannah Vossen (kascommissie plv.lid)
Hans Meijer (kascommissie)
Emiel Roestenberg (kascommissie)
Eduard Haaksman (wnd. penningmeester)
Ben Pisa (administrateur, notulist)

Aan de aanwezigen waren de Balans en de W&V over 2020 met datum 26-05-2021 en ter vergelijking die van 2019 reeds eerder gemaakt.

- Eduard heeft zijn aanwezigheid als waarnemend penningmeester bij deze vergadering uitgelegd. Hannah is uitgenodigd voor deze bijeenkomst om kennis te maken met het werk van de kascommissie.

Door de commissie is geoordeeld dat de opmerkingen en afspraken die met de kascommissie over het verslagjaar 2019 zijn gemaakt nu in 2020 ook als zodanig zijn verwerkt.

- De V&W en Balans worden aan de hand van de individuele posten toegelicht. Met behulp van “schermdeling” in deze videoconferentie kon door Ben Pisa aan de deelnemers de individuele boekingen en de onderliggende stukken (facturen) worden getoond.
- Terecht wordt vanuit de commissie opgemerkt dat het saldo van de V&W in de vergelijkende cijfers over boekjaar 2019 niet helemaal aansluiten met het saldo dat tijdens de ALV over 2019 is gepresenteerd (verschil € 163,00). Ben Pisa heeft toegezegd dit uit te zoeken.

Opm.: na afloop van de vergadering heeft Ben Pisa stukken die met betrekking hiertoe in 2020 zijn opgesteld (betreft softwarefout, maar inmiddels opgelost), aan de deelnemers van de vergadering verstuurd.

NB: 22 juli heeft Ben Pisa in een email een verloopstaat verstuurd met toelichting.

Vanuit de commissie komt de opmerking dat de voorziening voor debiteuren (250,00) wel erg laag is wanneer je dat afzet tegenover de afboekingen in 2020 en de nu nog openstaande oude facturen. Besloten is door de deelnemers om daarom de voorziening te verhogen met 1.250,00 naar 1.500,00.

Ben Pisa zorgt dat deze cijfers in de aan te passen Balans en V &W zijn verwerkt.

NB: 22 juli heeft Ben Pisa aan de deelnemers de aangepaste Balans en V&W 2020 verstuurd. Hans Meijer laat als voorzitter van de kascommissie weten, dat de gepresenteerde jaarrekening 2020 een getrouwe weergave is; hij zal aan de commissie voorstellen om aan de ALV voor te stellen de boekhouding te accorderen. Op 20 juli heeft Hans Meijer zijn analyse met betrekking tot de ontvangen betalingen per email aan Ben Pisa verstuurd, met daarbij nog enkele opmerkingen. Voor wat betreft de analyse is dit in de email van Ben Pisa aan de leden op 22 juli toegelicht. Op de overige opmerkingen zal door Ben Pisa in een separatie email worden ingegaan.

Geen andere zaken meer aan de orde komend werd de bijeenkomst om ca. 13.00 uur afgesloten.

Alert: Groen erfgoed WHR 2021

Van verschillende kanten uit onze vereniging maken BB-leden melding aan ons bestuur, dat bij de vaststelling van de subsidie aanzienlijk meer dan vorig jaar “en detail” is gecontroleerd op uitgaven van groen erfgoed. Nog lang niet alle leden hebben we gehoord en/of gesproken op dit punt. Wel willen we direct deze 1e Impressie met u, met onze achterban delen. Bepalend in de woonhuisregeling (= WHR) is of historische groene aanleg van de tuin voor de woonfunctie wordt gebruikt. Grofweg gaat het om dicht bij huis gelegen elementen , zoals de siertuin, gazons, een vijver, borders met heester: en/of een korte oprijlaan. Relevant is niet een bepaalde oppervlakte van het eigendom, het gaat in de WHR om de verbinding met de woonfunctie.

Waar het nu op lijkt is, dat bij de besluitvormers met betrekking tot de subsidie de WHR beduidend enger wordt geïnterpreteerd. Als bestuur achten we dit niet in overeenstemming met de parlementaire behandeling in 2019.

Concreet is onze vraag aan u: zijn er meer “tuin-gevallen”? Aarzelt u niet om het ons te melden op: vragen@bewoondbewaard.nl ? Bezwaren – al dan niet eerst pro forma – moeten binnen 6 weken na de beschikingsdatum zijn ingediend. Wilt u met spoed naar ons reageren?

Samen staan we sterker!

Introductie Hylke Janssen

Ik ben Hylke Janssen (1964), getrouwd en drie kinderen. Samen met mijn vrouw ben ik sinds 1 oktober 2004 eigenaar van Rijksmonument 36882 - 'grote boerderij van het Oldambster type' aan het Oosterdiep in Wildervank, gemeente Veendam.

Na mijn opleiding civiele techniek in Delft ben ik mijn loopbaan begonnen bij Ballast Nedam; eerst vanuit Nederland voor het Midden-Oosten, in 1996 en 1997 in Qatar en vanaf 1998 in Noord-Nederland. In 2005 als interimmanager Onderhoud bij een grote woningcorporatie gewerkt en van 2006 tot medio 2010 bij Van Wijnen werkzaam als projectleider. Vanaf 2010 werkzaam als risicomanager en schadedeskundige voor de bouwnijverheid.

Tussen 2002 en 2010 lid van de gemeenteraad in Veendam en vanaf april 2019 nevenfuncties in de restauratiebranche o.a. als kwartiermaker bij Coöperatie Restauratie Noord mede vanwege de de opgedane ervaring bij de nog steeds doorgaande restauratie van onze boerderij. Deze opgedane ervaring wil ik graag verder delen om zo bij te dragen aan bruikbaar en springlevend gebouwd erfgoed.

Wet Bestuur en Toezicht rechtspersonen (WBTR)

Op 1 juli 2021 is de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen in werking getreden. Deze nieuwe wet beoogt het rechtspersonenrecht op een aantal punten gelijk te trekken aan dat van de BV/NV. Als eerste stap heeft het bestuur per die datum een verzekering voor bestuursaansprakelijkheid afgesloten. De verzekering is door bemiddeling van Donatus in Rosmalen afgesloten bij Zurich Verzekeringen in Den Haag. De tweede stap van het bestuur is, dat in overleg met een notaris nagegaan zal worden of en zo ja op welke punten de WBTR aanleiding is voor het aanpassen van de statuten van onze vereniging.

Comfortabel wonen in energiezuinig en aardgasvrij monument !

Napoleonhuisjes in Amerongen

De gemeente Utrechtse Heuvelrug is rijk aan monumenten en hecht veel waarde aan haar monumenten en wil dat deze behouden kunnen blijven voor toekomstige generaties. Daarom moet er ook oog zijn voor de duurzaamheidsopgave die ook voor monumenten geldt. Hoe verduurzaam je nu een monument met voldoende oog voor het behoud van zijn karakteristieke, historische onderdelen? Hoe ga je het monument in de toekomst verwarmen als aardgas niet meer beschikbaar is?

Elaine & Jeroen Hinfelaar trotse eigenaren van één van de rijksmonumentale Napoleonhuisjes naast de Andrieskerk in Amerongen, laten zien hoe je dat met een integrale aanpak kunt doen.

Margaretha Turnor (de kasteelvrouw van kasteel Amerongen) had een goede naam bij de bevolking door haar betrokkenheid bij Amerongen en het wel en wee van de bevolking daar.

Ze liet onder andere 'armenhuysjes' bouwen aan het einde van de 17e eeuw. Na haar dood zorgde ze ervoor dat deze mensen niet zonder geld zaten: ze deelden mee in haar erfenis. Deze 'armenhuysjes' zijn nu beter bekend onder de naam 'Napoleonhuisjes',

in de tijd van Napoleon (begin 19e eeuw) zaten er soldaten van Napoleon in de huisjes.

Verbouwing: aanleiding

Toen Jeroen en Elaine 14 jaar geleden in een van de Napoleonhuisjes kwamen wonen, hadden ze een energierekening van 350 Euro per maand. Die kosten hebben ze in 2012, toen ze afscheid namen van de verouderde keuken, weten te halveren. Het nostalgische, maar gas-verslindende Aga fornuis uit 1910 is vervangen door een stijlvol inductiefornuis. Ze wilden al langer nog verdere stappen zetten om het energieverbruik te reduceren en het comfort van de nogal tochtende woning te verbeteren. Toen de CV-ketel aan vervanging toe was en er hoognodig een aantal grotere onderhoudsklussen gedaan moesten worden, besloten ze tot een integrale aanpak.

Elaine en Jeroen besloten om het direct goed te doen met een zes weken durende verbouwing.

Verbouwing: de integrale aanpak

Elaine en Jeroen hadden al eerder gemerkt dat het moeilijk is om goed advies te krijgen over het vergaand energiezuinig maken van een oude woning¹. Ze wilden een systematische en integrale aanpak die goed is onderbouwd met energetische en bouwfysische berekeningen. En uiteraard wilden ze het monumentale karakter van de woning volledig in stand houden. Uiteindelijk hebben ze een adviseur gevonden die dat bleek te kunnen.

De adviseur keek naar de woning als systeem, naar de wensen van de bewoners en hun investeringsruimte. Na een grondige inventarisatie heeft de adviseur een pakket aan samenhangende maatregelen voorgesteld, bestaande uit: Muurisolatie, deels in spouwmuren, deels door voorzetwanden, waarvan een wand met geïntegreerde wandverwarming;

- Geïntegreerde verwarming, tijdens en na de verbouwing.
- Al het glas vervangen door isolatieglas (monumentenglas aan de straatzijde);
- Vloerisolatie van Tonzon;
- Verbetering van de al aanwezige dakisolatie;
- CO₂-gestuurde ventilatie met warmte-terugwinning;
- Verwarming van diverse ruimtes met lage temperatuur convectoren waarmee je per ruimte de temperatuur kunt instellen;
- Een lucht-water warmtepomp met een COP van 4,42, waarvan de buitenunit is geplaatst in de achtertuin; deze warmtepomp haalt 'gratis' warmte uit de buitenlucht, en is aangesloten op de convectoren en op het geïsoleerde warmwatervat van 200 liter voor de douche;
- Afsluiting van de overbodige gasaansluiting;

¹ Inmiddels heeft de gemeente Utrechtse Heuvelrug in maart 2021 de brochure "Monumenten Duurzaamheid Utrechtse Heuvelrug" beschikbaar gesteld aan monument eigenaren en krijgen zij vrijblijvend advies van een ervaren energieambassadeur. Voor nadere info: https://www.heuvelrug.nl/_flysystem/media/brochure-monumenten-en-duurzaamheid-op-de-utrechtse-heuvelrug.pdf

² De efficiëntie van een warmtepomp wordt uitgedrukt met een Coefficient of Performance (COP). Dit getal geeft de verhouding weer tussen het energieverbruik en de geproduceerde hoeveelheid warmte. Hoe hoger de COP, hoe efficiënter de installatie. Met een COP van 4,4 krijg je in warmte-energie ruim 4 keer de hoeveelheid kWh terug die je er in de vorm van elektriciteit hebt ingestopt.

² De efficiëntie van een warmtepomp wordt uitgedrukt met een

Het eindresultaat en kostenplaatje

In het Napoleonhuisje van Jeroen en Elaine draait alles nu op stroom, het gas is er helemaal af. Het liefst hadden ze hun woning helemaal energieneutraal gemaakt wat de energievoorziening betreft. Maar dat bleek onmogelijk of extreem duur. De Napoleonhuisjes maken deel uit van het Amerongse beschermd dorpsgezicht.

Zonnepanelen op het dak aan de voorzijde van de woning zijn daarom uitgesloten. Daarnaast grenst de tuin aan de uiterwaarden van de Nederrijn waar soms sprake is hoogwater, waardoor daar ook geen panelen geplaatst kunnen worden. Energieneutraal is voor nu nog een stap te ver, maar ze wonen wel comfortabel, energiezuinig én aardgasvrij!

De verbouwing heeft ongeveer 10% van de waarde van de woning gekost. De overheid droeg bij met een subsidie van totaal ongeveer € 4000 (voor isolatie en warmtepomp). De eigenaren verwachten dat ze ongeveer

1/3 van de investering terugverdienen in de vorm van een lagere energierekening en 1/3 terugzien in de meerwaarde van de woning bij toekomstige verkoop. De resterende 1/3 besteed is dan aan een aanzienlijke verbetering van het wooncomfort en het milieu.

Bron:
www.heuvelrugenergie.nl
Heuvelrug Energie is een onafhankelijke, lokale coöperatie die de energietransitie wil versnellen.

Ik adviseer u desondanks met de RCE contact op te nemen en uw zaak uit te leggen.

Of men coulance heeft in uw geval, kan ik u niet zeggen, maar veel hoop heb ik niet.

Zojuist de beschikking binnengekregen van de SIM. Mijn aanvraag is voor het overgrote deel gehonoreerd, inclusief alle facturen uit 2018 / 2019 die in de overgangsregeling vielen. Goed nieuws dus, dit ter prettige kennisgeving! Uitzondering maakt de Rijksdienst voor juridische kosten die ik heb gemaakt voor een kort geding. Dit heb ik in 2019 gevoerd om een aannemer die weigerde zijn werkzaamheden af te ronden ertoe te bewegen om in ieder geval de minimaal voor afronding van zijn werkzaamheden en voor toekomstig onderhoud noodzakelijke gegevens (foto's, materialen) alsnog te verkrijgen.

Ik ga hiertegen bezwaar aantekenen. Mijns inziens gaat het om het verkrijgen van gegevens die onmisbaar zijn voor de instandhouding, en bovendien was deze weg doelmatig (efficiënter dan het uitvoeren van destructief onderzoek en het laten opstellen van een expertiserapport). Is er wellicht al ervaring met het opvoeren van juridische kosten t.b.v. instandhouding?

De beschikkingen zijn vers van de pers, dus veel ervaring is er nog niet

.

De beschikkingen zijn vers van de pers, dus veel ervaring is er nog niet.

Ik vrees dat in jouw geval de RCE zich zal beroepen op de Leidraad om zo inhoudelijk verder niet op jouw case toe hoven ingaan.

Maar het is zeker het proberen waard.

VvE met bestuur die weigert tijdig de stukken van 2019 aan de leden/bewoners te overhandigen, omdat het bestuur niet wil dat de bewoners subsidie aanvragen bij de RCE. Gebouw van de VvE is rijksmonument. Eerst nu zijn de stukken van 2019 ontvangen, maar de termijn voor indiening subsidieverzoek woonhuissubsidie particulieren is verstreken. Of zijn er misschien toch nog mogelijkheden?

Heel spijtig te lezen dat de VvE (ik neem aan het bestuur en niet de Algemene Vergadering) u niet in de gelegenheid heeft gesteld om op correcte wijze de aan de uitvoering van de werkzaamheden gerelateerde subsidie aan te vragen.

Vanzelfsprekend heeft dit een juridische kant, maar daarover kunnen wij niets zeggen.

Ik verwijs u graag naar Stichting VvE-belang (0162 - 46 91 20 / www.vvebelang.nl), die juristen in huis hebben en u mogelijk kunnen adviseren.

Wat betreft de subsidie vrees ik dat u formeel niets meer kan doen.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) stelt in de door haar opgezette regeling heel duidelijk een periode van indiening van de subsidieaanvraag vast.

En die is gesloten op 30 april jl. (zie daarvoor: <https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-woonhuismonumenten>)

Op uw verzoek informeer ik u over het resultaat van de aanvraag over kosten 2019.

Vandaag kreeg ik bericht van RCE.

Het gehele bedrag dat ik heb voorgelegd is gehonoreerd, een score van 100%.

Totale tegemoetkoming (netto) is een ruime 10K.

Daarbij zitten ook de kosten van de monumentenwacht, bewoond bewaard en de schoorsteenveger.

Wij gaan onze leden melden dat het lidmaatschap van B^B ook wordt geaccepteerd als subsidiabel.

Ik heb last van monumentenzorg. Mijn rijksmonument Stolp is in de 60-er jaren door mijn vader gedeeltelijk teruggebracht naar het beeld van 1860, toen hij werd gebouwd. In 1988 vond monumentenzorg hem zo mooi, dat ze hem op de lijst hebben gezet. Wij willen nieuwe ramen, 6-ruiters laten maken die een centimeter dikker zijn dan de exemplaren die dus niet origineel zijn, maar door mijn vader gemaakt in de zestiger jaren. We willen naar dubbel glas en een uitzetraam in plaats van de schuiframen die in de winter voor een soort poolwind door onze schouwkamer en keuken zorgen. Nu moeten we opeens digitale tekeningen gaan aanleveren die ik niet kan maken, moeten we peperduur monumentenglas gaan gebruiken, half verrotte kozijnen moeten eerst voor 75 % verrot zijn voor we ze mogen vervangen en zo zijn er nog een aantal eisen die monumentenzorg stelt, dat wil zeggen een mannetje van monumentenzorg. Kunnen we 6,5 ton boerderij weggooien omdat er één mannetje van monumentenzorg ervoor zorgt dat wij niets meer zelf mogen doen, maar alles tegen gruwelijke bedragen door een "professional" moeten laten doen? Wie heeft er nog meer ervaring met de machtswellust van monumentenzorg? Meedenken prima, maar dan wil ik ook graag dat als zij een tekening nodig hebben zij die tekening ook betalen. Als zij monumentenglas willen dat zij het verschil met gewoon dubbel glas betalen. Dat als zij

dat allemaal weigeren vanuit hun machtspositie, zij het verschil in energierekening tussen tochtvrije geïsoleerde ramen en de huidige € 400 per maand betalen. Is dat irreal? Wie heeft wijze raad hoe je hiermee als bewoner van een mooi oud pand, geboren 1860, gelapt rond 1970, mee moet om gaan?

In 1972 zaten de roeden al in de ramen, dat heeft pa dus in de eerste jaren van verbouwing gedaan. In 1963 waren ze er niet, bij aankoop door mijn ouders, dus kunnen we in ieder geval stellen dat ze niet origineel zijn. Ook zijn ze van hardhout, grenen had allang vergaan geweest of is een eeuw eerder al vergaan.

Doordat uw pand op de rijksmonumentenlijst is geplaatst, heeft de gemeente (dat is de vergunningverlenende instantie – het 'Bevoegd Gezag') het recht om plannen tot aanpassing te beoordelen. U beoordeelt dat als 'machtspositie', maar daarvoor is een wettelijke basis.

Wel moet een dergelijke beoordeling een evenwichtige afweging van belangen zijn.

Van uw kant uit is het heel begrijpelijk dat u goed sluitende kozijnen wilt hebben vanwege comfort binnen.

Hier speelt mee dat – zoals u aangeeft – uw vader in de 70er jaren de kozijnen met schuiframen compleet heeft vernieuwd.

Kunt u dat aantonen met bijvoorbeeld foto's of facturen?

Deze kennis moet voor de gemeente mee worden gewogen in hun beoordeling of de gewenste wijzigingen de monumentale waarden van uw pand aantasten.

Zonder verdere inhoudelijke kennis en afgaand op uw informatie, kan ik me zeer wel indenken dat de monumentale waarden van de kozijnen met schuiframen niet hoog is vanwege de geringe ouderdom en dat vervangen/ wijzigen daarom makkelijker goed te keuren is.

Dus het aanleveren aan de gemeente van nadere informatie, kan bijdragen tot een ander oordeel en dat opdikken van het raamhout om HR++-glas te kunnen plaatsen acceptabel is.

Wel kan de gemeente van u verlangen dat u informatie aanlevert van hoe de bestaande kozijnen / ramen er uitzien (foto's / tekening) en hoe de nieuwe gedetailleerd zijn (tekening door de timmerfabriek / aannemer?).

Ten slotte wat betreft de kosten.

Kunt u aantonen dat de kozijnen/ramen in slechte bouwtechnische staat zijn en eigenlijk daarom vervangen moeten worden?

In dat geval kan u - als uw pand staat geregistreerd met een woonfunctie (dat kan ik voor u nakijken als u mij de adresgegevens verschaft) – in aanmerking komen voor maximaal 35% monumenten subsidie.

Nb. als het vervangen alleen gebeurt omdat u dubbel glas wilt plaatsen, vervalt deze subsidiemogelijkheid.

Dan resteert u mogelijk alleen een subsidie in het kader van isolatie van woningen.

Ik mag u adviseren om iemand in te schakelen, die kennis heeft van deze materie, want die is mogelijk in staat de ambtenaren op andere gedachten te brengen.

Ik zie dat plaatsing op de monumentenlijst in 1971 was.

Zaten toen de nieuwe ramen er al in, of was de situatie van op de oude foto nog aanwezig?

Als de ramen bij plaatsing nog niet veranderd waren, is dat het argument richting de gemeente.

Dan zijn de huidige ramen van na plaatsing op de monumentenlijst en hebben daarmee geen / geen hoge monumentale waarde.

Vaak is het een kwestie van goed documenteren en argumenteren om monumentenzorg te overtuigen.

Maak een goede documentatie met foto's (een mes in een rot raam gestoken is illustratief en overtuigend); benadruk dat uw vader de ramen tussen 1963 en 1972 zelf heeft gemaakt en voeg er tekeningen van de timmerman bij.

Mogelijk overtuigt u de monumentencommissie en kunt u toch uw plannen uitvoeren.

Zou u me kunnen zeggen op welke site ik info kan krijgen over een subsidie aanvraag voor een rijksmonument? Ik kan het niet vinden. Krijg alleen maar commerciële blabla.

Ik neem aan dat u de woonhuisregeling bedoelt? Daarvoor gaat u naar:

<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-woonhuismonumenten>.

Als het een rijksmonument zonder woonfunctie betreft gaat u naar de Sim-regeling:
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-instandhouding-rijksmonumenten>

Een onderdeel van ons monument zijn de muren en hekwerken. Die behoeven onderhoud. We willen daar mogelijk een SIM voor gaan aanvragen. Nu blijkt dat de aangrenzende weg in de loop der jaren zo is verhoogd en verbreed dat deze op plekken waarschijnlijk op onze grond is komen te liggen en het heeft het hek wat staat op een muurtje met ezelsrugdekking, deels onder de grond doen verdwijnen. Tot vorige week, toen ik het onder de ogen van de monumentenwachter weer opgegraven heb. Wat op kadastertekeningen van 1965 staat blijkt te kloppen. Het hek staat op een muurtje met zeker daar nog een fundering onder. We vragen ons af, hoe nu verder en wat is de rol van de gemeente (eigenaar van de weg). Is er over zo'n kwestie expertise en/of ervaring bij de vereniging? Ik heb inmiddels de gemeente ook gemaild met de vraag hierover in overlegd te treden. (ze zijn handhaver en ook partij in dit geval volgens ons)

Ik lees dat je voor de hekken/ muren Sim-subsidie wilt aanvragen.

- Zijn die verzekerd en is de waarde vastgelegd?
- Hou je rekening met de ondergrens subsidiabele kosten van € 6000? Dit in relatie tot de 3% van de verzekerde waarde. De verzekerde waarde moet dus minimaal € 200.000, = zijn.

Als de gemeente een weg op jullie terrein heeft aangelegd, zou dat alleen kunnen met toestemming van de eigenaar.

Echter er kan sprake zijn van verjaring; zie daarvoor onder meer:

<https://www.verjaringsadvocaat.nl/wanneer-inbezitneming-grond-verjaring/>.

Ik zou met de gemeente in gesprek gaan en proberen een oplossing te vinden.

En met oplossing bedoel ik als er ook daadwerkelijk een probleem is.

Ik kan mij voorstellen dat als de voetmuur nu (als gevolg van de weg) ondergronds is gekomen, dat

geen schade oplevert, maar dat als bijvoorbeeld een ijzeren hek in de grond komt, die leidt tot versneld roesten ed.

Wij gaan ons gebouw terug schilderen in de originele kleuren na een kleuronderzoek door een specialist. Nu lees ik in de offerte dat de gemeente parkeergeld rekent is nu begroot op een minimum van € 2000 daarboven op heeft de gemeente de vergunning van 250 naar € 800 verhoogd. Ik vertrouw erop dat dit bekend is bij U en uw leden. Begrijp ik het goed dat voor Rijksmonumenten geen uitzondering of tegemoetkoming in de kosten bestaat. Bent u niet met mij van mening dat dit wel het geval zou moeten zijn. Ik hoor graag hoe u hier tegenover staat.

Ik begrijp dat je wel snel moet zijn want de subsidie pot heeft een maximum en het is wie het eerst komt wie het eerst maalt

Naar ik ervan uit mag gaan valt uw woonhuis binnen de zogenaamde woonhuis-subsidieregeling voor rijksmonumenten.

(<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-woonhuismonumenten>)

Als u zorgt dat de schilder in zijn offerte de parkeerkosten meeneemt (laat het hem benoemen als "kosten in verband bouwplaats en gebruik openbare ruimte"), kunt u deze kosten en de legeskosten volgend jaar binnen voornoemde regeling opvoeren voor subsidie.

Het "eerste haalt, eerste maalt"-principe is hier niet van toepassing.

De Rijksdienst beoordeelt en sommeert alle aanvragen en kan hooguit het percentage (35% maximaal na 2020) verlagen, zodat elke aanvrager tenminste subsidie krijgt.

Ik heb een schattig huisje aan de Marewijk in Leiden te koop. Als enige heeft deze in zijn voorgevel midden in de ontlastingsboog een beeldje van een hoofd. 3 bogen met 3 verschillende beeldjes. Ik heb uw lijst met termen doorzocht, maar vind niet een omschrijving die bij een dergelijk beeldje zou passen. In de bijlage stuur ik daarom een foto van de beeldjes mee. Ik hoop dat u mij de juiste naam van deze beeldjes kunt geven.

De steen, waar de kop onderdeel van vormt, is de sluitsteen (de middelste 'steen') van de zogenaamde ontlastingsboog boven de vensteropening.

Deze boog is gemetseld tussen aanzetstenen aan weerszijden.

Bij mijn weten heeft een dergelijk kopje geen aparte naam.

Het is meestal vervaardigd van stucpleister (er zit dus baksteen onder) en was met name vanaf midden 19e tot begin 20e eeuw handelsmateriaal, dat je vanuit de catalogus bestelde.

Wij wonen in een recent gekocht monument uit 1836. Tot onze schrik hebben we een enorm vochtprobleem in de woning.

Nu komen we bij uw site terecht en dit Ecody systeem spreekt ons wel aan. Vandaar dat wij u mailen voor meer informatie. Wij zijn nieuwsgierig naar een kostenplaatje, resencies en welk bedrijf we hiervoor in kunnen schakelen. Zijn er ook subsidie's voor deze aanpak?

Alvorens over te gaan tot het installeren van een systeem tegen optrekkend vocht, moet beoordeeld worden, of het in uw pand ook daadwerkelijk daarom gaat.

Uitgesloten moet worden dat het overmatige vocht bijvoorbeeld het gevolg is van een lekke riolering of dat er sprake is van drukkend vocht.

Dat laatste is als de grondwaterstand dusdanig hoog is, dat bijvoorbeeld het water in de kelder komt.

Als vaststaat dat er sprake is van optrekkend vocht kan het systeem Ecody (<https://www.bedi.nl/diensten/ecody>) of Dinant (<https://www.dinantvochtbestrijding.nl/>) een goede oplossing.

Subsidie is misschien mogelijk via de zogenaamde woonhuisregeling (<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-woonhuismonumenten>), alhoewel de Rijksdienst in deze wisselend oordeelt.

U kan een preadvies aan deze bedrijven vragen.

Wij wonen in een gemeentelijk monument in Zaltbommel. Wij hebben last van een vochtige gangmuur. Het buurpand bestaat uit een werkplaats met daarboven een woonhuis. De burens staan niet open voor het probleem. Ons huis is bij aankoop in 2009 totaal gerenoveerd, wij bewonen het met zorg. Ik heb een vochtmeting laten doen, nu moet het "lek" worden opgespoord. Op internet zie ik vele bedrijven met veel verschillende technieken. Wie, wat is betrouwbaar, hoe maak ik een goede keuze. Graag uw advies

U schrijft dat u een vochtmeting hebt laten uitvoeren, maar omdat u schrijft "nu nog het lek opzoeken", gaf die meting niet voldoende inzicht? Vaak kan uit de verdeling van het vocht wel een indicatie gekregen worden.

Bijvoorbeeld

- vooral onderin de wand > optrekkend vocht
- vooral bovenin de wand > lekkende goot of leiding

Een lekkende leiding kan gevonden worden door middel van elektromagnetische meting; een goot is een kwestie van inspecteren door een loodgieter en optrekkend vocht valt aan te pakken met het systeem Ecodry

(<https://www.bedi.nl/diensten/ecodry>) of Dinant (<https://www.dinantvochtbestrijding.nl/>).

Rest nog een ingewikkeld probleem rond onze VVE, waar de verdeling over de breukdelen bij de rechter wordt aangevochten.

Bij het individueel aanvragen van SIM/Woonhuis Subsidie moeten de breukdelen opgegeven worden. Nu bestaat ons wooncomplex uit deels een Rijksmonumenten en deels een Gemeentelijk Monument.

Moeten we onze medebewoners nu met een nieuwe indeling in breukdelen opzadelen speciaal voor een fatsoenlijke subsidieaanvraag?

De eigenaar/ eigenaren van het rijks monumentale deel dragen binnen de VvE volgens hun breukdeel bij aan de totale kosten voor instandhouding.

En zij kunnen daardoor ook maar tot maximaal hun breukdeel subsidie claimen in het kader van de woonhuisregeling.

In deze specifieke casus zal wel een toelichting noodzakelijk zijn dat:

- het totale complex bestaat uit een rijks monumentaal gedeelte en een gedeelte dat valt onder de gemeentelijke bescherming
- de aanvragers afzonderlijk moeten – bijvoorbeeld door de indelingsschets uit de splitsingsacte of via kadastrale nummers duidelijk maken dat hun appartementsrecht ligt binnen het rijks monumentale gedeelte
- een uitleg dat de optelling van de breukdelen van de aanvragers van het rijks monumentale gedeelte niet op "100" uitkomt, omdat er een deel niet rijks monumentaal is

Wij willen in Haarlem een schoorsteen(tje) laten plaatsen op ons dak. Deze schoorsteen zal vanaf de straat niet zichtbaar zijn, en bovendien wordt hij donkergekleurd. Klopt het dat er formeel een omgevingsvergunning nodig is? Thans heeft ons huis geen schoorsteen meer waar dat vroeger natuurlijk wél het geval was. En heeft u enig idee of en hoe streng Haarlem is op het "illegaal" plaatsen van een dergelijke schoorsteen indien wij geen vergunning zouden aanvragen?

Uw vraag is eigenlijk een 'gewetens'vraag. Formeel is er voor het wijzigen van een rijksmonument een omgevingsvergunning vereist. Haarlem is geen gemakkelijke gemeente en ze hebben best wel alerte toezichthouders op straat. Ik kan me voorstellen als u met niet al te veel 'tamtam' (busjes op straat, puincontainer, ed.) de schoorsteen laat op metselen (?) op de locatie waar ervan oudsher een gestaan heeft en deze eigenlijk alleen voor de vogeltjes zichtbaar is, u het risico van zonder vergunning werken zou kunnen nemen. Let wel, dit is geen advies, maar eerder een overweging.

Ik meen ooit ergens gelezen te hebben, mogelijk in uw blad, dat een daklicht, mits 4 dakpannen groot en niet in het dakvlak boven de voorgevel, vergunningvrij kan worden aangebracht in een rijksmonument. Ik kan dit echter nergens terugvinden. Weet u hiervan? We willen zo'n daklichtje plaatsen om een vliering te kunnen ventileren en wat lichtinval te hebben.

Dakramen kunnen in monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten niet vergunningsvrij geplaatst worden.

Vele gemeenten doen makkelijker over plaatsing in het achter- of de zijdakvlakken, dan het voordakvlak.

Neem contact op met de persoon die bij de gemeente monumentenzorg behandelt en bespreek het met hem/haar.

Vaak is ook het model van belang. Voorkeur heeft een 'staand' (hoger dan breder) model de voorkeur en een breedte van maximaal 600/800mm.

Wij hebben een vraag m.b.t. toekomstig onderhoud aan het dak van ons gebouw. "De Kalenderpanden" is een rijksmonument in het centrum van Amsterdam, een voormalig pakhuis dat verbouwd is tot appartementen.

Een paar jaar geleden hebben wij een vergunning aangevraagd en gekregen om op de dakdelen die niet in het zicht zijn zonnepanelen aan te brengen. Dat is toen echter niet uitgevoerd, omdat diverse onderhoudswerkzaamheden voorrang moesten krijgen en de beschikbare financiën geen ruimte boden voor de extra uitgaven voor de zonnepanelen.

Op het dak liggen oudhollandse dakpannen, die in slechte staat verkeren.

Nu hebben wij het idee opgevat om het dak te voorzien van metalen fels-panelen, waardoor in principe geen dakpannen meer nodig zijn. Wij vermoeden (weten eigenlijk wel zeker) dat uit oogpunt van de monumentale status dit niet zal worden toegestaan.

Thans willen wij onderzoeken of een alternatief haalbaar is: fels-panelen aanbrengen en daarop zonnepanelen monteren op een zodanige wijze dat het lijkt alsof daaronder dakpannen liggen, door de dakdelen die niet met zonnepanelen kunnen worden belegd, te dekken met oudhollandse dakpannen. Kunt u ons in deze adviseren over de haalbaarheid van dit plan c.q. ons doorgeven wie wij hiervoor om advies kunnen vragen, voordat wij e.e.a. uitwerken en bij de Gemeente Amsterdam als plan indienen

In feite stelt u voor de zonnepanelen van de vergunde positie (zogenaamde "op dak-systeem") te wijzigen naar een positie "in-dak-systeem".

Mij zijn de beweegredenen voor deze wijziging uit uw mail niet duidelijk.

Het zink van de 'bak' die u wilt creëren onder de zonnepanelen heeft een levensduur van ongeveer 15 tot 20 jaar en daarna zal het zink dusdanig zijn verouderd dat vervanging noodzakelijk is.

Indien u toch de pannendeckking onder de PV-panelen laat doorlopen, heeft u daar zeker 80 jaar geen omkijken naar.

Dus uit kosten oogpunt denk ik dat wederom pannen toepassen een betere optie is. Zeker als de belasting onder de huidige pannen nog goed is en het dus een kwestie van inhaken van nieuwe pannen is.

Wij zijn woonachtig in een voormalig klooster dat aangemerkt is als rijksmonument, samen met de buurpanden de kerk en de pastorie. Nu heeft de eigenaar van de kerk (kerkbestuur) een zendinstallatie laten plaatsen in en op deze kerktoeren. Dit alles is enigszins geruisloos c.q. met de stille trom verlopen. Inmiddels zijn aan de buitenzijde van de kerktoeren 3 stuks enorme zendkolommen geplaatst. Op mijn vraag bij de gemeente of dit alles volgens de regels verloopt, moest de desbetreffende ambtenaar mij in eerste instantie melden dat hij daar niet van op de hoogte was. Kort daarna kon hij mij melden dat alle vergunningen in orde waren en heeft mij deze doen toekomen. Hieruit blijkt dat geen advies van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed nodig was? Inmiddels zijn de werkzaamheden afgerond en heeft men een camouflerende folie op de zendkolommen aangebracht, waardoor het minder opvalt. Mijn vraag is dan ook: Zijn dit soort wijzigingen op Rijksmonumenten toegestaan? En natuurlijk baart ons de straling die deze zendinstallaties verspreiden ons grote zorgen (4G-5G?) Kunt u ons een advies geven om hier stappen in te ondernemen?

Het staat de gemeente als Bevoegd Gezag voor het verstrekken van een omgevingsvergunning vrij al dan niet advies aan de RCE te vragen voor dit soort 'ondergeschikte' wijzigingen.

Een echte lijn is hierin niet te vinden; de ene gemeente vraagt advies en de andere niet.

Omdat de vergunning is verleend en ik aanneem dat de bezwaarperiode al is verlopen, kunt u die niet meer aanvechten.

Formeel rest u dan niets meer om tegen ten strijde te gaan.

Wel kunt u bijvoorbeeld vragen aan raadsleden stellen over de in uw ogen ondoorzichtige vergunningprocedure, maar tot meer dan eventuele vragen in de raad en misschien de toezegging dat in voorkomende toekomstige gevallen de RCE wel om

advies zal worden gevraagd, zal het waarschijnlijk niet komen.

Ik kan het niet leuker maken dan het is

Sinds enige tijd wonen wij in een pastorie uit 1872. Op foto's uit de jaren 30 is te zien dat er aan de buitenkant van de ramen jaloezieën gemonteerd waren. Nu zijn wij op zoek naar meer informatie over jaloezieën uit die tijd. Zijn er bij U vereniging misschien mensen die kennis van zaken heeft over jaloezieën of die ze nog aan hun pand hebben?

Bijgevoegd een foto van de pastorie uit 1933, daarop zijn de jaloeziedakjes te zien waar de jaloezieën achter zaten als ze omhooggetrokken waren. Bij het linker raam zie je nog een stukje van de jaloezie. Op zich kan ik me wel bedenken hoe het ongeveer zat maar er is me nog iets opgevallen op andere foto's, het lijkt dat er nog een soort bekisting voor de kozijnen geplaatst waren, op de 2de bijgevoegde foto is geen kantelaaf te zien hetgeen nu wel zo is. Zou het kunnen zijn dat er in die bekisting gewichten zaten om net zoals bij schuiframen ervoor te zorgen dat de jaloezie op elke hoogte blijft "hangen"? Benieuwd of iemand in jullie vereniging dit eerder gezien heeft. Weet je toevallig ook waarvan de baldakijn gemaakt zijn? Lijkt alsof het van zink gemaakt is, lijkt mij leuk om zulke baldakijnen weer te plaatsen. Op de foto op pagina 4 van de brochure staat een foto met dezelfde soort baldakijnen als die bij ons

Je zou inderdaad denken aan een binnen de opening van het venster voor het kozijn tegen de dagkant geplaatste 'kast'.

Het 'baldakijn' is puur om de jaloezieën in opgetrokken positie te verbergen.

Ik zie in de dagkanten van de 'kast' geen sponning o.i.d. die als geleider voor de jaloezieën kan fungeren; ze hingen dus hoogstwaarschijnlijk vrij.

Gewichten kan ik me niet voorstellen; meestal werden ze van binnenuit met banden bewogen.

Zie ook de brochure van de RCE "Historische zonwering" meestal werden die gemaakt van zink of verzinkt metaal

Graag wil ik weten of het geoorloofd is om de rol lagen op mijn pand met zink te laten afdekken. Dit pand is een rijksmonument in Amerongen uit 1865. Aannemer vond dit een goede oplossing en zij hebben veel ervaring. Is dit iets wat ik bijvoorbeeld bij de gemeente moet aanvragen?

Een dergelijke ingreep is formeel vergunning plichtig.

Ik adviseer u om contact op te nemen met de monumentenambtenaar van de gemeente en te bezien of een vergunning is vereist, dan wel dat het in onderlinge afstemming kan worden toegestaan.

Mijn specifieke vraag gaat over de nieuwe SIM-subsidie. Die wil ik gaan aanvragen omdat wij veel werk uitgevoerd hebben in 2020. Nu heb ik een kleine bijdrage gehad van de lokale overheid, dus geen rijkssubsidie waar de regeling over spreekt. Ik neem aan dat ik de kosten, mits subsidiabel, gewoon kan declareren?

Uitgangspunt in subsidieland is dat u alleen subsidie kunt krijgen voor zover de kosten ook daadwerkelijk voor uw rekening komen.

Dus als u subsidie van anderen dan het Rijk heeft gekregen voor specifieke werkzaamheden, zou u (formeel) diezelfde werkzaamheden niet nogmaals in de woonhuisregeling mogen claimen.

In het antwoord op mijn vraag of het vervangen van de folie onder mijn dakpannen geeft U aan (zie onderstaand) dat deze ingevolge de leidraad subsidiabel zijn.

U verwijst hierbij naar de leidraad * 24.00 en *45.00. Dit heb ik niet in de leidraad kunnen terugvinden (ik ben teruggegaan tot de leidraad van 2013)

Thans ben ik bezig de subsidie aan te vragen.

Echter in de leidraad versie 29-8-2020 staat bij *33 DAKBEDEKKINGEN 33.00 ALGEMEEN:

Subsidiabel zijn de kosten van een bescherming tegen vocht/water door middel van vochtwerende, damp remmende lagen, mits bouwfysisch noodzakelijk en geadviseerd door de minister.

Betekend dat de subsidie van de kosten van de aannemer (Euro 66.550,--) toch nog discutabel zijn?

Het folie is een bescherming tegen vocht/water door middel van vochtwerende, (...) lagen.

Zeker bij OH en VH- pannen is folie de enige garantie op een waterdichte dakbedekking (en dus behoud van het monument).

Omvang redengevende omschrijving relevant

Rijksmonument 36882 is in 1973 al ingeschreven in het Monumentenregister op de toen gebruikelijke zeer beknopte wijze. Bedoeld werd alle opstallen op de kavel te beschermen.

De boerderij is in 1875 gebouwd terwijl de beide aangebouwde schuren er in 1893 al stonden. In 1948 is de zoon van de oprichter overleden en sindsdien werd geen groot onderhoud meer uitgevoerd. Bij de aankoop in 2004 was het geheel nog compleet maar de onderhoudstoestand liet ernstig te wensen over.

Navraag bij de Gemeente leerde dat er met de aangebouwde schuren best veel mogelijk zou zijn waaronder (gedeeltelijke) sloop. Na het tekenen van het voorlopig koopcontract gaf de regionale vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg aan dat de aangebouwde schuren zeker beschermenswaardig waren en niet zondermeer gesloopt mochten worden.

2004 was de periode van uitloop van Brm en Brm, terwijl pas vanaf 2006 de Brm stapsgewijs is geïntroduceerd. Plots bleek het geheel in de categorie 'woonhuizen en boerderijen zonder agrarisch bestemming' te vallen. De hypotheek bij het Nationaal Restauratie Fonds bleek net genoeg om het dak van het hoofdgebouw van 1200m² te kunnen restaureren.

De eerste begroting is door het Bureau Monumentenpanden van de Belastingdienst beoordeeld en meteen ontstond discussie over de vraag of de aangebouwde schuren wel onderdeel vormden van de Rijksmonumentale bescherming. De uitkomst was voor ons niet werkbaar en samen met de Gemeente vond

Gemeente een tekst voor een aangepaste redengevende omschrijving opgesteld volgens de nieuwere systematiek.

Bij de Rijksdienst bestond toen een nogal restrictief beleid met als hoofddoel een limiet op de begroting in te stellen. Aanpassing werd dan ook geweigerd, waarna enkel de gang naar de rechter in Groningen nog openstond. Deze vonniste dat het hoofdgebouw met de aaneen gebouwde schuren samen het monument vormden en enkel het tuinpriël werd uitgesloten.

De Minister van Cultuur was beducht voor de jurisprudentie en tekende hoger beroep aan bij de Raad van State. Allereerst zag deze geen noodzaak voor een voorlopige voorziening waarna een inhoudelijke behandeling volgde. De aangebouwde schuren hebben geen loopdeuren en de schuurdeuren kunnen enkel van binnenuit worden geopend. Daarnaast waren de koe- en paardenstallen vanuit het hoofdgebouw overgeplaatst naar de aangebouwde schuren. Ondanks dat de aangebouwde schuren bouwkundig als losstaand beschouwd kunnen worden heeft de Raad van State uiteindelijk geoordeeld dat er sprake is van een functioneel geheel. Hierdoor werd de Rijksdienst verplicht om de redengevende omschrijving aan te passen.

Na 7 jaar vertraging kon eindelijk worden gestart met de zoektocht naar middelen om het casco van de aangebouwde schuren te herstellen.

Aandacht voor gemeentelijke monumenten tot in 2026

\

Niet alleen ons vertrekkende bestuurslid Paul Bongaarts vraagt aandacht voor gemeentelijke monumenten, ook het toenemend aantal van onze leden in die categorie informeert regelmatig naar de inzet van het bestuur op dit onderwerp. De beantwoording van die vraag vergt een iets langere inleiding.

Per 1 januari 2021 is Nederland 352 gemeenten rijk. Volgens de Erfgoedmonitor zijn er in ons land ruim 55.000 gemeentelijke monumenten. Er zijn 74 gemeenten, die geen gemeentelijke monumenten hebben aangewezen. De gemeente met de meeste gemeentelijke monumenten is Utrecht met 3491, gevolgd door Maastricht met 2000 monumenten.

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht. De VNG heeft op 13 april 2016 een toelichtende ledenbrief voorzien van een geactualiseerde Model Erfgoedverordening. Het behoort tot de autonomie van de gemeente om per lokale situatie een eigen inkleuring te geven aan het beleid met betrekking tot gemeentelijke monumenten.

Het is naar onze smaak de moeite waard om na te gaan, wat er is vastgelegd in de erfgoedverordening van de gemeente, waar u eigenaar/bewoner bent van een gemeentelijk monument. Elke gemeente kan een keuze maken op basis van beleidsvrijheid.

Meestal is het maatwerk. Graag som ik op, wat er zoal voorkomt in ons land. Kunt u een gemeentelijke subsidie krijgen voor een schilderbeurt aan de buitenzijde van uw pand, zoals in Zwolle?

Graag attendeer ik op de Subsidieregeling Stedelijke vernieuwing Zwolle. Eigenaren van gemeentelijke monumenten in Schiedam kunnen een beroep doen op het Schiedams Monumentenfonds voor onderhouds- en restauratiewerkzaamheden. Eigenaren/bewoners van gemeentelijke monumenten in Leiden kunnen gebruik maken van de Subsidieregeling Historisch Stadsbeeld 2021.

Graag noem ik het volgende:

- a. een verantwoorde restauratie of reconstructie van een historische winkel- of bedrijfs-pui;
- b. schilderwerk van het historische exterieur van een historisch pand;
- c. het herstellen van een gevelreclame op de historische gevel. Bent u ermee op de hoogte, dat diverse gemeenten in het oosten van het land een subsidie in uitzicht stellen voor een rieten dak? Is het u bekend, dat in de gemeente Woerden eigenaren/bewoners van gemeentelijke monumenten met of zonder agrarische functie een instandhoudingssubsidie kunnen opvragen?

Dat in die gemeente ook funderingsherstel aanvullend wordt gesubsidieerd?

Zo zijn er talloze voorbeelden op te sommen van gemeenten, die ook financieel aandacht geven aan het behouden en in stand houden van gemeentelijke monumenten.

Deze zomer en dit najaar wordt door tal van politieke partijen in gemeenten een aanloop genomen naar de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Niet alleen wordt op dit moment omgezien naar gegadigden voor het raadslidmaatschap. Ook worden nu inhoudelijke partijprogramma's door de politiek geformuleerd

Er zijn lokaal georiënteerde partijen, die werken met een kortere versie in de vorm van een 10-puntenplan.

U kunt de komende 4 jaar invloed uitoefenen door aandacht te vragen voor gebouwd en groen erfgoed. U kunt op bijeenkomsten van politieke groeperingen tekstvoorstellen aanreiken voor onderwerpen, die op enig moment ook kunnen worden benut voor een concept van een college-akkoord. Ons bestuur is graag bereid daarbij concreet ondersteuning te geven.

De aanwezige expertise in ons bestuur en in onze vereniging willen wij graag met u op lokaal niveau delen.

U kunt mailen naar vragen@bewoondbewaard.nl of bellen met één van de bestuursleden

COLOFON

Vereniging Bewoond^Bewaard

Bronkhorsterweg 15

6971 JA Brummen

T: 06 5388 7946

IBAN: NL73INGB0004258170

t.n.v. BewoondBewaard

Bestuur

Eduard Haaksman, voorzitter
voorzitter@bewoondbewaard.nl

Wijnje Nieboer-van den Berg, secretaris
secretaris@bewoondbewaard.nl

Betty van den Bosch-van der Heide,
bestuurslid mail5@bewoondbewaard.nl

Redactie

Betty van den Bosch

Paul Bongaarts, penningmeester
penningmeester@bewoondbewaard.nl

Pieter van Traa, bestuurslid
mail4@bewoondbewaard.nl

Emilie Linssen- van Rossum
mail10@bewoondbewaard.nl

BEWOOND[^]BEWAARD

